

მსიჩა და საშუალო ბიზნესის ეკონომიკური განვითარების სახელმწიფო პარტნიორული მოდელის არსი და მნიშვნელობა

პარმენ ლემონჯავა,

ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, სტუ პროფესორი

ნატო გეგენავა

ეკონომიკის დოქტორი, სტუ ასოცირებული პროფესორი.

ESSENCE AND MEANING OF THE STATE PARTNERSHIP MODEL OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF SMALL AND MEDIUM BUSINESS

SUMMARY

The work refers to the essence and meaning of the state partnership model of economic development of small and medium business. It refers to the payment of special attention to the use of the state partnership model of economic development of small and medium business. It is indicated in the work that the development of small and medium-sized business plays an important role in the process of development of economy as a whole.

The use of such model of business development creates the condition for rational use, easy solutions for social-economic problems and significant improvement of the quality of the production to be produced in the business activity process of any country.

Therefore, the state, as well as small and medium business should be interested in the use of this model, as the interests of them both coincide in this aspect.

For the development of small and medium business the partner state should render all possible assistance to the development of the business combining both the state and private enterprises.

The relationship between the partner state and small and medium business should be defined for an short term. This model of economic development should be completed and widely used in Georgia as well.

საკვანძო სიტყვები და წინადადებები: მცირე და საშუალო ბიზნესი, სახელმწიფო პარტნიორული მოდელი, ახალი დამოუკიდებელი მენეჯმენტი, ნორმატიული იურიდიული ბაზა, ახალი ეკონომიკის განვითარების შექმნა, საფუძვლიანი და ეფექტური, პარტნიორული მოდელი, რესურსების გამოყენების დროს წარმოშობილი რისკები, დამატებითი უწყვეტი წყარო, გადიდების მასშტაბები. თანამშრომლობა ეფექტიანია, კერძო და სახელმწიფო სანაწარმოები, პარტნიორული ურთიერთობა..

განვითარდეს კონსესუსური მომსახურება, პარტნიორული უზრუნველყოფა, ინვესტიციების მოზიდვის პროცესში დახმარება.

* * * *

თანამედროვე ეტაპზე მსოფლიო მასშტაბით საერთოდ ცნობილია ეკონომიკური განვითარებისა და

ზრდის თვალსაზრისით, საბაზრო ეკონომიკის განვითარების ზოგადი ეფექტიანი მიეთოდის, მაგრამ საჭიროა სხვა დამატებითი მიეთოდების ძიება. აქედან გამომდინარე ჩვენი აზრით აუცილებელია მცირე და საშუალო ბიზნესის ეფექტიანი განვითარების სახელმწიფო პარტნიორულ მიეთოდზე ყურადღების გამახვილება.

ნებისმიერი ქვეყანაში, საბაზრო ეკონომიკის წარმატებით მშენებლობის შემდეგ განსაკუთრებული ყურადღება მიექცა მცირე და საშუალო ბიზნესის ეკონომიკური განვითარების სახელმწიფო პარტნიორული მოდელის გზით განვითარების მნიშვნელობას.

მცირე და საშუალო ბიზნესთა დიდი ნაწილი, ამ პროცესში ჩამოყალიბდნენ, როგორც დამოუკიდებელი ეკონომიკური სუბიექტები, რომლებიც წარმატებით დაადგნენ სახელმწიფო პარტნიორული მზრუნველობის საფუძველზე სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარების გზას. ნიშანდობლივია, აღინიშნოს, რომ ამ საფუძველზე მიექცათ მათ, ახალი დამოუკიდებელი მენეჯმენტის ნორმატიული ეკონომიკური და იურიდიული ბაზის შექმნისა და მისი შესაბამისი ახალი ეკონომიკის განვითარების შესაძლებლობა, მოსახლეობის ცხოვრების დონის რამდენადმე ამაღლებისა და კეთილდღეობის გაუმჯობესების საშუალება.

თანამედროვე ეტაპზე მსოფლიოს მთელ რიგ ქვეყნებში წარმატებით გამოიყენება მცირე და საშუალო ბიზნესის სახელმწიფო პარტნიორული მოდელის გზით ეკონომიკური განვითარების მიეთოდი. აქედან გამომდინარე მეტად მნიშვნელოვანია მცირე და საშუალო ბიზნესის სახელმწიფო პარტნიორული მოდელით ეკონომიკური განვითარების გამოცდილების გავრცელება იმ ქვეყნებში, სადაც არა აქვს მას ადგილი.

აღსანიშნავია ისიც, რომ ამჟამად, საქართველოში ეკონომიკური განვითარება რეალურად მიმდინარეობს ძირითადად ორი სახის საკუთრების ბიზნესის ფორმით, მაგრამ ჩვენი აზრით საფუძვლიანი და ეფექტიანი იქნება მცირე და საშუალო ბიზნესთა სახელმწიფო პარტნიორული განვითარების მოდელზე განსაკუთრებული ყურადღების გამახვილება და სამეურნეო საქმიანობაში პრაქტიკულად გამოყენება, რადგან ეს მოდელი ეკონომიკური განვითარების დამატებით ფაქტორებში მნიშვნელოვანია.

მცირე და საშუალო ბიზნესთა სახელმწიფო პარტნიორული მოდელით განვითარება ქმნის დიდ შესაძლებლობას დანახარჯების შემცირებისათვის,

რადგან მას შეუძლია დიდ სახელმწიფო ბიზნესში გამოყენებული მეცნიერული კვლევების შედეგების გამოცდილებისა და მათი ყველა დამატებითი სახის წარმოების საშუალებათა ეფექტიანად გამოყენება.

სახელმწიფო პარტნიორული ამ მოდელის გამოყენება განსაკუთრებით საჭიროა მცირე და საშუალო ბიზნესში, რადგან მწირია მათი ფინანსები, დაბალია წარმოების ეკონომიკური ეფექტიანობა და საჭიროებენ სახელმწიფოსაგან ყოველმხრივი სახის დახმარებას.

სახელმწიფო პარტნიორული ამ მოდელის გამოყენება საერთოდ ქვეყნის სამეურნეო პროცესში ქმნის შესაძლებლობას რესურსების გამოყენების დროს წარმოშობილი რისკების აცილების ან შემცირების, სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემების ადვილად გადაჭრის და საერთოდ შესასრულებელ ყველა სახის სამუშაოზე ხარისხის გაუმჯობესებასთან დაკავშირებულ პრობლემების ადვილად განწყვეტის საშუალებას.

ბუნებრივია, რომ მცირე და საშუალო ბიზნესის დიდ ნაწილს არ აქვს რესურსები საქონლისა და მომსახურების დიდი მასშტაბით წარმოების საშუალება. აქედან გამომდინარე ამ ბიზნესებსაც სჭირდებათ სახელმწიფოსაგან დახმარების თვალსაზრისით ხელშეწყობა, რადგან ასეთ შემთხვევაში მათ ეძლევათ შესაძლებლობა გაზარდონ წარმოების გადიდების მასშტაბები. აქვე ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ ასეთი ურთიერთობის შემთხვევაში სახელმწიფოებიც დაინტერესებულნი არიან, რადგან მათ ეძლევათ შესაძლებლობა ქვეყნის მოსახლეობის მოთხოვნილების დაკმაყოფილების დამატებით უტყუარი წყარო. ასე, რომ სახელმწიფოც და მცირე და საშუალო ბიზნესის ამ ურთიერთობის მოდელის გამოყენებით დაინტერესებულია და თანამშრომლობაც მაღალეფექტიანია, რადგან აქ ორივეს ეკონომიკური ინტერესები ემთხვევა ერთმანეთს. ამასთან აღსანიშნავია, რომ სახელმწიფო სანარმოთა და მცირე და საშუალო ბიზნესთა პარტნიორული ურთიერთობა, ჩვენი აზრით, უნდა განისაზღვროს მოკლე პერიოდით, რადგან ამით საშუალება მიეცემათ არახელსაყრელი ურთიერთობების შემთხვევაში უმტკივნეულოდ გაუქმდეს მათ შორის გაფორმებული ორმხრივი თანამშრომლობა.

მცირე და საშუალო ბიზნესის სახელმწიფო პარტნიორული ურთიერთობების საფუძვლიანად მიმდინარეობის საფუძველს წარმოადგენს, სახელმწიფოს პარტნიორული უზრუნველყოფის ბიზნესის უძრავი ქონების, როგორც მოკლევადიანი ისე ხანგრძლივი დროით ბიზნესის განვითარებისათვის გადაცემა. სახელმწიფოს ასეთი ღონისძიებების განხორციელების შედეგად, მცირე და საშუალო პარტნიორულ ბიზნესებს მიეცემათ კონკრეტულად დასახული ღონისძიებების განსახორციელებლად პროფესიულად კვალიფიციური სამუშაო ძალის მოზიდვის საშუალება.

ჩვენი აზრით, ეკონომიკის ზოგიერთი ქვედა-

რგში საქონლისა და მომსახურების სახეების ნაწილის წარმოება შეიძლება გადაცეს მათ საპარტნიორო ბიზნესს, რადგან მათი წარმოება აქ გარკვეული თვალსაზრისით შეიძლება იყოს ეფექტიანი და საჭირო ვიდრე პარტნიორ სანარმოში.

მცირე და საშუალო ბიზნესის სახელმწიფო პარტნიორული მოდელით შეიძლება და აუცილებელიც არის მის პარტნიორობის ქვეშ მყოფ ბიზნესებზე განიოს ფინანსური დახმარება. მნიშვნელოვანია პარტნიორ სახელმწიფო სანარმოებმა ამ სახის ბიზნესის განვითარების თვალსაზრისით ინვესტიციების მოზიდვაში ქმედითი დახმარება გაუწიოს, ამ ბიზნესში საქველმოქმედო საქმიანობას პირდაპირი ინვესტირების გზით.

მცირე და საშუალო პარტნიორული ბიზნესთან სხვადასხვა ფორმის სახით ურთიერთობის არსებობის მიუხედავად, ჩვენი აზრით საერთოდ უნდა განხორციელდეს და უფრო განვითარდეს კონცენსიური მომსახურება, რომელშიც იგულისხმება, სახელმწიფოს პარტნიორული უზრუნველყოფის ქვედანაყოფების სახელმწიფო და კერძო სანარმოებთან საერთოდ მეურნეობის ურთიერთობის სამართლებრივი ნორმებით რეგულირება.

პარტნიორულ ბიზნესთან ურთიერთობის კონსენსიური მომსახურება უნდა ემყარებოდეს ორივე სუბიექტის ერთობლივ ინტერესს, რომლის საფუძველი უნდა იყოს კონსენსიური მომსახურებით საფუძვლიანი განვითარებული კანონმდებლობა.

საქართველოშიც, ეკონომიკის განვითარების მდგომარეობისა და საჭიროებიდან გამომდინარე ვფიქრობთ, რომ განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს საბაზრო ეკონომიკის გამოყენების განვითარებას საერთო ზოგადი მოდელის პარალელურად, მცირე და საშუალო ბიზნესის სახელმწიფო პარტნიორული მოდელით ეკონომიკის განვითარებისა და სრულყოფის საკითხს, რადგან ამ მოდელის გამოყენება, ეკონომიკის განვითარებისა და ზრდის პროცესში განაპირობებს დანახარჯების შემცირებას, წარმოების რაოდენობრივ ზრდასა და მაღალ ხარისხობრივ გაუმჯობესებას.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. ლემონჯავა პ., გეგენავა ნ., კერძო სანარმოთა ეკონომიკური განვითარების სახელმწიფო პარტნიორული მოდელის არსი, - ჟურნ. "სოციალური ეკონომიკა.", "XXI საუკუნის აქტუალური პრობლემები", 2017, №4.
2. ლემონჯავა პ., გეგენავა ნ., ეკონომიკური განვითარების სანარმოთა სახელმწიფო პარტნიორული მოდელის არსი, - ჟურნ. "ბიზნეს-ინჟინერინგი" 2016, №3.
3. ლემონჯავა პ., გეგენავა ნ., სახელმწიფო პარტნიორული მოდელი, მცირე და საშუალო ბიზნესის ეფექტიანი განვითარების მნიშვნელოვანი ფაქტორია, ჟურნ. "ბიზნეს-ინჟინერინგი", 2018, №3-4.